

— Egy pálosnak 1750-ben történt följegyzési nyomán —

Vizi-Szent-György.

Turnisce (Podturen) községből, mintegy két óra járásnyira érkezünk a hegyek közt tekvő Vizi-Szt-György nevezetti községbe. Vízinek azon kiváló forrástól neveztetett el, amely a fölöttár alatt, mint egy kútból folyton kiszökkelvén, a szomjuzók üdülésére szolgál. A plébánia és a templom kies és kiválóan egészséges helyen van építve, gyönyörű és éjszaka kelet és délfele messze kiterjedő kilátással; évenként Szent-György napján tartatni szokott vásárról híres.

Mintegy 20 éve, hogy a jelenlegi, horvát, zagorai nemes családból származott Mihanovich János, mint szeretetreméltó, tudományos és fáradhatlan plébános működik itt.

Oda tartoznak: Novoszelo, Dragoszlavec, Nagy-Mihalyevcz, Szt. Catharina tiszteletére épült templommal, továbbá Bogdanovcz, Badics, Dubrava-Breje és Kis-Mihalyevcz lakói a szőlőhegyeken szétszórt házikókban lakó hegybeliek és számos vinczellér családja.

A vizi-szent-györgyi plébános ekként kezd helyesi plébánosnak is elnevezhető a mennyiben a plébániához tartozó majorok nagyobb-kisebb mezőkkel vannak körülveve, tartozván oda a következő hegykeletre: Kosnyák, Merzlopolye, Bracsevecz, Lopatinecz, Vucsetinecz, Velikibrasz, Pleskovecz, Ferkánovcz, Zászád, Okrugliverh, Dugiverh, Drágoszlavszkiverh és Vucsanovszki verh.

Vizi-Szent-Györgynek rövid vázlatát Szűz Mária iránti tiszteletünkkel óhajtuk befejezni.

Ugyanis a fent említett főtiszt, plébános a Szűz Mária iránti tisztelettel áthatva midőn Rómában bevégezte tanulmányait, haza felé indult, utjában Lauretóbá befordult és elvégezvén ott ájtatosságát, laure-

családnak, az most mind kemény útatással és fogvesztéssel mutatta, hogy Ábrahámot választotta megharapandónak.

— Csiba tel — kiáltá a folyosó végéről egy krakkói ózerna vékonysága hang; de biz a négy lábú házi bakterek nem igen hallgattak rá s Ábrahámot gyanus embernek nézven, erősen sturmolták, annyira, hogy kénytelen volt a ház végéhez lapulni s paléza hiányában kalapjával csapkodott a kutyák felé s rugdalta őket, amint lehetett, míg egy elkapta orrátá minek következtében Ábrahám gyönyörűen lepotyant a földre. Erre a kutyák szétugrottak, két konyhabőly is jött piszkafakkal fölfegyverkezve, végre Erzsébet kisasszony is megjelent a borzasztó szöcna helyén, egy üveget tartva kezében és szánakozott Ábrahám hősi elesén, ki fölkapaszkodván, pantallónát porolgatta.

— Ha megharapták ezek a csunyak, megmosom ezzel a sóspálinkával; majd hamarabb begehéd.

Ábrahám közönte alásan, s amint savarában tipegéstapogott, rá talált lépni Erzsébet kedvenc cziczája lábára, mely fájdalmas érintésre ő macskasága elnyivikolta magát. Erzsébet rögtön kiesett a könyörülő Samaritanus szerepéből s elfelejtette a világ minden só pálinkáját, a létező és megdicsőült Ábrahámokkal együtt; fölkapta ölébe a megázolt kedvenczel s besétit hozzá eképen:

— Rád hagot! kedves cziczám! Rád lépett a gyalázatos! Ne sírj kedves szép cziczám! Megázolta a lábadat a törtelmes! ... Tessék megtálni — szolt e közben Ábrahámhoz savanyú káppel, ki a macskával folytatott beszélgetes alatt szeretett volna száz mérföldnyire lenni innen.

(Folytatás a köv.)

tői Szűz Mária képét vászonra festve, vele az eredeti szent szobrot érintvén, magával elhozta: iteni plébánosnak való kinevezése után pedig felsőbb-énekek engedélyével a templomtól mintegy 20 lépésnyire a lauretói kápolnához hasonló kis házikót építtetvén, a szent képet belé helyezte és záró rácszattal ellátta és hogy a mellette elmenők, ha n tán ájtatosságukat ott végezní óhajtanák, azt térden állva is megtehessek, kint térdelő-zsámolty illesztetett, amely valóban a mellette elmenő ájtatos nép által — egyesülést eszközöndők — igen gyakran igénybe is vétetett.

A falhoz illesztett kép csodái — állítólag — már rövid idő múlva szemléltetők valának, amit tapasztalván a fent említett plébános, felsőbbégek engedelmével, a csoda képeknek akkora oltárt készíttetett, amelynél a szent mise is végezhető vala. Fáradhatlan buzgósággal ajánlotta népének a szószékről Szűz-Mária iránti tiszteletet, még pedig oly rendkívüli eredménnyel, hogy rövid idő multával nemcsak az egész Muraköz szigetek, hanem a magyar vidékről és Stayerbő is annyira szaporodott az ájtatoskodók száma, hogy a szomszédságból megkeresett gyónatók alig valának képesek ebbei kötelezősügeknek megfelelni. Amit látván a fent nevezett plébános, a szent képet a kis házikóból a főtemplomba akarta áttenni, de tekintve és sejtve, hogy a nép ájtatos buzgalma napról napra növekedvén, az adakozások összege is tetemesen növekedni fog, egy új templom építéséhez kedvet kapott, magas toronnyal — a plébánia templommal mivel nem kisebb — gyönyörű idomu szép templomot létesített, amelynek tő olttára fölött — amely 5 vagy 6 lépcsőnyi magasságában épült, — a szent kép felállított. oldalt pedig két finom ízlésű olttárral ékesítetett. Hogy a templom hivatásának teljesen megfeleljen, sekrestyével, szószékkel és kórusossal, valamint az orgona egy a nép számára is elállított.

A plébánia ház maga, amely régi időben fából volt építve, elég kisszerű vala a fent nevezett plébános által köből építve nagyobbszerűvé átalakított.

TANÜGY.

A levegő tisztasági és egészségi szempontból.

— Népies értekezés. —

Irta a Muraköz hegyvidéki állami tanítók önképző körének havi gyűlésén felolvasva:

KOVÁTS GYULA.

Tisztelt közgyűlés!

Tekintettel arra mindennapi s a közéletben majdnem lepton-nyomon előforduló természeti törvényekre s talán minden háznál gyakorlatilag használt kézi eszközökre, továbbá széles körben nélkülözhetetlen ipari és műkészlőekre, tekintettel továbbá amas igen gyakran előforduló s Muraköz hegyvidékén itt-ott a jelenben is uralkó egyes veszélyes betegségrek, azt hiszem nem tesz éppen érdektelen, ha azok feltétlen megteremtőjéről és legegyszerűbb orvosságáról egyet-mást pszikai és egészségi szempontból elmondani bátor leszek; részint azért, hogy mi nép tanítók kik erre annyit sok tényező közül legjobban vagyunk hivatva, adjuk meg a vidékünkbeli népek a mindennapi, de nagyon elvont dolgokról a szükséges felvilágosításokat és nyújtunk az egészségi követelmények biztosítása szempontjából elengedhetlen utasításokat. Részint pedig azért, hogy hivatalos lapunkban közzé tétel, ha nem is sokan, de talán néhányan a nép közzé is olvassa, érhetünk el annyit, hogy azt magukéva téve, először a levegő tulajdonságain alapuló egyszerű jelenségek nem fognak előttünk boszorkányságot képezni; másodszor a levegőről egészségi szempontból elmondottakat pedig igyekezzenek saját „En“-jüknek érdekében felhasználni és családi otthonukban ipa kodnak

meghonosítani; annyiul is inkább, mivel annak fogantatása részükrol anyagi áldozatot nem követel.

Égész határozottan állíthatom, miszerint főleg a földmivel osztályban, sok számtalan egyén van és tisztes életkört is éri el a nélkül, hogy az étkezés és egészség fenntartására annyira áldados test — a levegőről, még fogalommal se bír. Amely állítomam igazolására, azt hiszem, elég lesz felhozni, ama számtalan esetben tapasztalt egyéni meggyőződésemet, hogy a nép alsó osztálya, de még a közép osztályban is igen sokan a „semmi“ fogalom alatt határozottan a levegőt értik, még csak képzelettel sem bírva arról, hogy az az általuk „semmi“ nek hitt valami, nemcsak hogy valami, hanem az emberi életnek elvitázhatlan fenntartója és életelő eleme.

Azt pedig, hogy a fölöttünk elterülő kék égbold is hasonlólag az általuk semminek képzelt s a körülöttünk elterülő levegővel ugyanazonos test, vajmi nehéz volna elhitetni.

Pedig ugy van!

(Folyt. köv.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— Gönczy Pal közoktatási miniszteri államtitkár úr ő méltósága tanügyi működésének 50 éves jubileumát a csáktornyai áll képezében május elsején tlik meg. A tanáriskéz által kiküldött bizottság a következőleg állapította meg az ünnepély programját: Az e czélra feldiszített teremben az igazgató megnyitja az ünnepélyt, a növendékek a nemzeti himnust éneklék. felolvastatik Gönczy Pál életrajza, a növendékek Schumann: „Ifju vándor“-át éneklék, ezt követi egy szavalt s befejezésül Bartay: „Nemzeti imája“ énekeltek.

— Kinevezés. Zrinyi Károly csáktornyai népiiskolai és okl. polg. isk. tanító a vall- és közoktatási miniszter úr által a csáktornyai polgári iskolához nevezetett ki segédtanári minőségben.

— Zalavármegye törvényhatósági bizottságának 1888. évi május hó 1-én s folytatva tartandó közgyűlésen vidékünk érdeklő következő ügyek tárgyalatnak: A nagymélt. közmunka és közkezelési miniszterium leirata a Szt.-Ivántól Csáktornyaig építeni tervezett helyi érdeklő vaspályára vonatkozólag — A m. közegészségi bizottság javaslata, a Bellacinec engedélyeztetni kért gyógyszerüzemre vonatkozólag. — Az alsó-landvai járás főszozolgabírája a nemességi körjegyzőség felosztatására vonatkozó tárgyalási iratokkal bemutatja — Babics Gábor alsó-vidoveci jegyző folyamodása fizetésének felemelése tárgyában. — Turnisce község birájának folyamodványa a városi helypénz-tarifja szabályozása tárgyában. — Bellacinec község képviselő-testületének felbevezetett határozata hus szemlése kirendelése és díjazása iránt — Hotiza község képviselő-testületének községi ingatlan elcserelésére vonatkozó határozata — Opporovec község előjáróságának folyamodványa, melyben a képviselő-testületnek községi ingatlan szeresétt tárgyzató határozatát törvényh-tóságilag jóváhagyatni kéri. — Légrad község képviselő-testületének határozata községi kavics-telepek szabad kézbe való bevéradására vonatkozólag. — Bálintyi Gábor szobozatcai tanító nyugdíj ügye határozat hozatal végett bemutatatik.

— A muraközi tanítókör választmányá f hó 22-én tartott választmányi ülésén elhatározta, miszerint ez idei közgyűlését június 7-én tartja Kottoriban.

— Statistika. M évi okt. 1-től f évi márcz. hó végéig a csáktornyai járásban született 846, meghalt 632, szaporodás 214 egyén; a perlaki járásban született 790 meghalt 610, szaporodás 150 egyén; az alsó-landvai járásban született 867, meghalt 453, szaporodás 414 egyén; a lenyenyi járásban született 651, meghalt 395, szaporodás 256 egyén.

— Megboldogult Molnár Antal perlaki esperes-plébános és a csáktornyai kerület volt orsz. képviselőjének temetése f. hó

a sreću nije se više ljudih pri toj nesreći topilo, kak samo deset matrozov. Druge je adošla pomoć oslobodila.

Streliši je otca.

Iva ov Teden poljodelavec vu Monoštoru obesil je nabiti revolver na klinčenicu. Sin njegov Štefan, hoteci, pregledati revolver, vzeme ga doli, ali vu isti hip opomene ga otec, da mir da pogibeljnomu oružju, ar bi se - veli - mogla nesreća zgoditi. Sin hoteci otca posluhnuti, napravi korak da revolver na zid nazad obesi, ali vu isti hip spruži se vragometna stvar ter pogodi Ivanova vu prsa, koj se taki mrtev zruši.

Nije dobro igrati se s oružjem!

Izložba vu Parizu.

Vu Parizu bude — kak znamo — buduće leto velika svetska izložba, vu kojoj budu delnici svi evropski orsagi sa svojimi produkti. Naša domovina ima takaj veliki del pri toj izložbi i kak čujemo, magjarski del izložbe bude vu Parizu osobite povojštine i polešice zadobil od francuzke vlade. Već je vu to ime pozvano 400 naših najpresti-manesih mestov i obrtnikov, da se izjave, jeli hoćeju delnici biti sponemete izložbe.

Gladujuća devojčica.

Dancsó Maria kći jednoga poljodelca vu Makóu stoprám je deset let stara, pak je sve Merlattia nadvladala vu postu. Ova devojčica najme nije od novoga leta do vezda nikaj drugo jela, kak na dan par suhivh sliv i nekaj malo vode. Devojčica nije betežna vno go rada spi i osobito se rado vuči. Potom je tak pamet svoju napela, da se je već malo pomešala i to bude zrok njenomu svojevolumu postu. Malo je stvar neverojatna, nu dopisnik nam to kak istinu prijavlja.

Odsećeni nos.

Varga Antun delal je na nasipu pri Pančovi, na nekaj način posvadil se je s husari, koji su van postavljeni bili na strazu i koji su ga svega sporezali i izmrcvarili tak, da je Varga omedel. Kada je k sebi došol, opazil je svoj nos polek njega na zemlji, pobere ga i odnese sobom vu špital. Visoko vučena gospoda doktori videći, da se Varga jako za nos svoj žaluje, obrativali su ga s tim, da su mu nos nazad na mesto prišli, gde se je taj lepo i zarasel.

Kaj sve doktori neznaju!

Cesar Fridrik III

Pisali smo većkrat žalostni glas od nesrećnoga nemškoga cesara Fridrika a i najnoviši glasi tak glase da se beteg njegov navek pogurava ter da smrt njegovu kak sigurnu za kratko vreme izčakuju. Ne samo familija cesarova i narod njegov. nego i cela Europa žaluje ga istinski. To je jeden od najslobodnije mislećih cesarov ovoga sveta, koj je s tom plemenitom nakanom stupil na tronuš cesarski, da svoj narod osigura proti svim nezakonitostim i nepravičnomu ugnjetavanju. Njegovo tak strpljivo podnašanje strašnoga betega lepo označuje njegov karakter, delatnost pak njegovu vu istom betegu svedoči, da živi i vumre za blagostanje naroda svojega. Usuprot velikim bolim, koje trpi, još prijemlje prijavke vu orsackih poslih. Izdaje i podpisuje naredbe i nikaj se prez njegovoga znanja nepripeti, ovoriti nesme, ali kaj povedati hoće, to na papir napiše. Generalu Blumenthalu, koj mu je nezadavnja poboljšanje želel, napisal je ovo: „Dragi Blumenthal! Muke moje već komaj podnašam!“ Kak dober odhranitelj svoje dece napisal je nezadavnja svojemu sinu careviču Wilhelmu ovo: „Vući se sinek, kak človek prez tužbe svoj križ podnašati mora! Ja te samo na to navčiti morem.“ Zaista vidi se, da je vreden požalovanja, ar je malo takovih vladarov, koji

bi sreću i blagostanje svojega naroda tak vu srcu nosili, kak Fridrik III. Budi mu Bog milostiven!

Karbolvoda.

Karbolvodu upotrebljujemo onde, gde želimo zločesti zrak popraviti. Tak je zraka popravljaj Bara Miklóš, sluga jednoga doktora. Doktor dal mu par stotin grammov karbola i povedal mu, da to pomeša s vodom i da poškropi (desinficira) hiže nedaleko stanujućih ciganov. Bara je svoj posel vragometno opravil; najpredi dal je ciganski deci od karbolvode piti, zatim jih je dobro spored s istom vodom tak spolejal i zribal, da jih je nekoliko od strašne ove medicine odmah vumrlo. Siromašni Bara vezda pred sudom stoji.

Nihilisti.

Nezdavnja pisali smo, da su odkrili jednu otuju nihilističku štamparnu; vezda pak čujemo, da su nihilisti rebelističku listinu (knjižicu) napisali ter ju vnoгим visokim dostojanstvenikom vu Petrogradu pripisali su istu knjižicu i samomu cesaru. Vu knjižici ovoj je odsudjena politika ruske vlade i nutri je takaj to, da bude ruski tronuš na skoro srušen Lepa gratulacija za silnoga cesara Šandora II-ga.

Kradja.

16. o. m. vu noći su vu Táske-szent-Györgyju po noći pri Krčmarek Gašparu vkrali 4 kokoši i 3 race. Istu noć su takaj pri Breznickar Karolu vkrali mladinu. Žandari išeeju lopove.

Kratke novosti.

Žalosten glas. Molvár Anton preločki plebanoš i vicejašprišt, čakovečkog zbiraog kotara bivši ors. ablegat je 21-ga o. m. v jutro ob 10 vuri vumrl Pokopali su ga 24-ga. Na sprevodu nazočni su bili njegovi farniki, vno go redovnikov i druga gospoda iz okolice. Naj mu bude lehka gradica, naj po iva vu miru! — Jagics Ferenc zvani prilocki detić je 22-ga o. m. iz Ludbrega pijan proti domu išel, pak je pri prilockom brodu vu Dravu opal, i vtopil se je. Škriljaka su mu na bregu našli. — Zrinyi Károly čakovečkih pučah školah navučitelj, je imenuvan za navučitelja k čakovečkoj gradjanskoj skoli (polgári skola). — Za prilocku faru su se vno go redovniki molili i to ne samo iz Međimurja, nego takaj iz szombathelyske biškupije. Koga bude g grof imenuval, to se nezna, ali za sigurno bude dobromu domorođcu dal faru. — Čakovečki kr. sud od deus potemšiš nije vu starim gradu, nego vu grofovskim stanju, kak se vu Prelog ide.

Kalendar.

(Od 19-ga do 5-ga)

- 29. Nedelja. Peter.
- 30. Ponedeljek. Katarina S.
- 1. Tork Filip Jakob. Senjem vu M-Serditšcu.
- 2. Sreda. Anastazij.
- 3. Četrtek. Našestje sv. križa. Zadnji četvert Senjem pri Sv. Križu, Čerenčovcu i Križevci.
- 4. Petek. Florian. Prošč. vu Goriciáni.
- 5. Subota. Pius

Licitacije.

Proti Šimunković Balazu, vu Zasadbregu, 19 ga majusa.
Proti Feletar Martinu, vu D-Dubravi, 19 ga majusa.

CENA ŽITKA

Kuruza6. — 6.20 Pšenica 6.80 — 7.20 Hrz 5. — 6. — Ječmen 5.50 — 6.25 Zob 5. — 5.80

LOTTERIJA.

Špešt 22. apriluša 1888.

86. 47. 26. 22. 42.

Odgovorni urednik;
MARGITAI JOZSEF

Hirdetések.

4534. és 5623.
tk. 86 és 87.

Arverési hirdelményi kivonat.

A perlaki kir. jbiróság mint tkkvi hatóság közhírré teszi, hogy Globlek Francziska özv. Haramia Józsefné alsó-domboru lakos végrehajtának Feletár Márton alsó-domboru lakos végrehajtást szenvedő elleni 90 frt tökéketetés és jár. iránti végrehajtási ügyében a n.-kanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. jbiróság területén lévő alsó-domborui községben fekvő, az alsó domborui 395. sz. tjkvben A I 165 hr. ingatlan és ezen épült 104 népszer sz. házból alperest illető 1/4 részre továbbá az alsó-domborui 1584 sz. tjkvben A 7 2210 és 1923 hr. végre az alsó-domborui 1651 sz. tjkvben 2543 hr. ingatlanokra az árverést 512 frt 66 2/3 kbrban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1888. évi május hó 19-ik napján d. e. 10 óraker

alsó-domborui község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserájának 10%-át, vagyis 51 frt 27 krtkészpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3383. sz. a. két igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróság által előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényét átszolgáltatni.

Kelt Perlakon, a ir. jbiróság mint tkvi hatóság 1888. évi január 14.

667 1-1

Máriacelli gyomorcsöppek.

Künnö hatásu szer a gyomor minden betegségekben.

Védőgy.

Főhülménytelen étvágyhiány, gyomorégőség, roz. illatú lélegzet, feltűvadás, savanyú felbősnés, kolika, gyomorhurut, gyomorégés, homok és darabképződés, túlzott nyálkakepződés, sárgáság, undor és hányás, fojtás (ha a gyomorot eredeti, gyomorgömbös, szakszerűen, a gyomornak etelkeket és italokat való türelmesen, kisiztak, lép., máj- és aranyeres bántalmak esetében). — Egy üveges ára használati utasítással együtt 35 kr., kettős pak. 60 kr.

Központi székítés Brady Károly gyógyszerész által Kremleiben (Morsvaország).

Kapható minden gyógyszerárban.

Óvás! A valódi máriacelli gyomorcsöppeket óvást hamisított és utánozzák. A valódiság jelölt minden üvegen piros, a fenti vesztéggel ellátott borítékba kell gyönyörű lennie és minden üvegrez mellékelni használati utasítást, mely köli jegezve lenni, hogy az Kremleiben-tűsek Henrik könyvnyomdájában nyomtatott.

Valódi minőségben kapható: **Zágráb:** Az irgalmasrendűek gyógyszerárban. Černak József gyógyszer. Hráč Sándor gyógyszer. Kalkič Ant. E. gyógyszer. Pečić József gyógyszer. Pospisil S. gyógyszer. **N.-Kanizsán** Prager Béla gyógyszer. **Kámporencz,** Werli Miksa gyógyszer. **Ludbreg,** Konreng József gyógyszer. **Muraszombat,** Böcs B. gyógt. **Pregrad,** Bilinski Hippol. gyógyszer. **Sut.-György,** Pollatschek R. gyógyszer. (Határőrvidék k

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Merkly Antal ügyvéd nagy-kanizsai lakós végrehajthatónak Simunkovits Balás zászád-hegyi lakós végrehajtást szenvedő elleni 55 frt tőkeörvételés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbírósg területén lévő VII. hegykerületben fekvő 23 tikkönyvi 40. hrsz. a. fele részben Petrinovits Mária és férje Simunkovits Balás részben Petrinovits Ilona férj: Vidovits Bálintné zsis kovecz és 1/2 részben Petrinovits Ilona férj Zadavec Antalné kristánovecz lakós tulajdonán felvett ingatlan birtoka a végr. törv. 156. §-nak a. pontja értelmében az árverést 484 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1888. évi május hó 19. napján
d. e. 10 órakor

a VII hegykerületi község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becslésének 10 % át vagyis 48 frt 40 kr. köszpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénz nek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kijelölt szabályszerű elismervényt átszolgáltatni

Kelt Csáktornyan 1887. évi december hó 27 ik napján. A csáktornyai kir. bíróság mint tikkvi hatóság 669 1-1

Čakovečko glavno opravničtvo

ces. i kraj. slob.

Triestickog osiguravajučeg društva.

(Assicurazioni Generali.)

Jesmo srećni pošt občinstvu na znanje dati, da smo

GLAVNO OPRAVNIČTVO (AGENTATURU)

ces. i kraj. slob. Triestickog sve osiguravajučeg društva za Čakovec i Prelok varaše i kotare današnji den preduzeli. Ovo društvo je 1831. leta utemeljeno i ima do 36 million ftov vrednosti.

Pri Assicurazioni Generali moći je osigurati proti ogn u, strelji, tuči; nadalje moći je osigurati zrcala, solinšajbe, trgovečke prevoznje, glavnice, zaživotne prihodke poleg različite načine, — vu osiguravanju ovih dugovanjah preporučamo se pošt. občinstvu vu pažnju.

Osiguravanje pri društvu Assicurazioni Generali je jako fal i ako se zde nesreća pripeti. izplaćanje ovo društvo hitro, taki zvrši, zato ufamo se, da bude pošt. občinstvo pri nas osiguravalo

Takaj na znanje damo po t. občinstvu, da smo preduzeli glavno opravničtvo prvog aust. osiguravajučeg društva proti obč. telovnih nesrećah i prosimo osiguravanje takaj i vu tom poslu pri nas činiti.

Vusvih poslih kad goder s navuki zabadava iz drage volje služiti:

S poštuvanjem

Benedikt E. i njegov Sin.**Pályázat.**

Nedelic mezővárosban (Zalamegyében) a róm kath. elemi iskolánál megürülendő

tanítónői állomás betöltésére
pályázat hirdettetik.

Ezen állomás évi jövedelme 420 frt készpénz, szabad lakás és egy kis konyhakert.

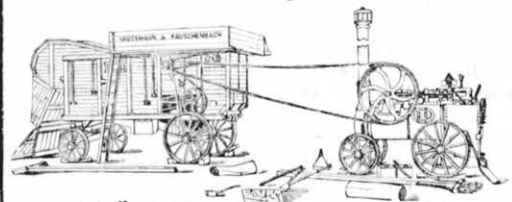
A pályázó tanítónőktől képesítés, a *női kezi munkában jártasság* és a *magyar és horvát nyelvi tudása* kívántatik.

Pályázni kívánók felszerelt folyamodványokat **f. évi július hó 25-ik napjaig** legyenek szivesek alólirotthoz beküldeni s magukat személyesen is mutassák be

Nedeliczen, 1888. április hó 23-an.

Szele Ignác
iskolaszéki elnök.

668 1-3

Magyar gőzeséplő-készletek**GŐZMOZGONYOK**

2, 2 1/2, 3 1/2, 4, 6, 8 lóerőre.

GŐZCSÉPLŐGÉPEK

fa- és vaskerettel, verőléczes vagy szeges dobbal,

legujabb, legerősebb szerkezet,

legnagyobb munkaképesség mellett.

Olcsó árak és előnyös feltételek.
Árjegyzékek kívánatra.

Grossmann és Rauschenbach

első magyar gazdaági gépezet,

Budapesten, külső váci-ut 7 sz.

150 c. 1 5

rili, naroda puntali i veliko zlo uzrokovali. Buduć se iz dobra pogoditi nisu mogli, započeli su bitku. Szapolyaiova vojska bila je pobita i on je morao u poljsku zemlju pobeći.

Ovdi je došao na tu nesrećnu misel, da od Turčinov prosi pomoć; evo, na kaj dojde slavohlepen človek! Szulejman turski sultan išel je s 200 jezer soldatov na pomoć Szapolyajiu i poručil mu je, da se pri Mohaču hoće s njim zestati. Szapolyai čekal je ovdi Turčine i kad su došli, Szapolyai János zagrlil se je s Szulejmanom, i kak nekoji veliju, Szapolyai je Szulejmanu ruku ku'nul. Zaradi ovoga strašnoga izdajstva Szapolyaiovoга prestrašil i sgrusnul se je svaki pošten Magjar i na šerege odisil su na Ferdinandovu stranku.

Protuletna pesma.

Protuletje nam dohaja
Ves svet mu se veseli,
Izpod grma fijoica
Svu-glavcu van drži.

I ptice ke mirovno
Vu šumici spavaju,
Kad se tužne prebudiju
Spevaju nam veselo.

Cvet cvetući se počimlje,
Srce nam se veseli,
Kada povsud cvetu ruže,
Veselo je živeti.

Ali cvetek v protuletju
Vsaki kratak čas živi,
Kad povehne v nedužnosti,
Več ga nigdo nezbudi.

Vnogi cvetek v protuletju
Gizdavo vu zrak gleda,
Nit nemisli tužen na to,
Pak ga vre mraz vulovi.

Isto tak i mladi človek
Na svetu se veseli,
Nit nemisli tužen na to,
Pak ga vre smrt pokosi.

Nekoj človek na tom svetu
Misli, da bu navek živ,
Nezna, da ga Bog pozove:
Daj račun, kaj jesi kriv.

Vnogi ljudi pod tim nebom
Naprvu si staviju,
Da se za nigdar med sobom
Razdružiti nečuju.

Vernost jea drugom obeta,
Do življenja svojega,
Ali vnogi krat iz sveta
Smrt ju naglo raztira.

Vidiš snega ovo vreme
Kak se frkato raztali.
Isto tako vu življenju
Človeku se dogodi.

Protuletje vsako leto
Jenkrat nam se ponovi,
Ali tužen človek samo
Jenkrat na svetu živi.

Lastavica ka odide,
Opet dojde vu naš kraj,
Al človeka, kad odnesu,
Nega nigdar, ne nazaj.

Šuplikov lvek.

Pivar.

Privedil Glad Ferenc

(Dajša.)

Brača pak patrioti ljepo su se skrili vu gustom jalsju, batrivići jeden drugoga . . . Celi den su si pripovedali slavna vu taboru počinjena junačtva, ali je nje drugi den ostavila vsa ambicija, ar gladni su bili junaki, kak vuki i prisiljeni su bili iz toga zroka prisiljiti narav junačka i iz jalsja iziti, da si kaj za jesti najdu.

Ne daleko prehićene su bil je taljige. Gospon Grga videč, da ih nigdo nečuva, iz-trgane količ jeden i zapovedal je Vendelinu, da si legue i vuha napne, nahrupi na taljige vičuć: predaj se, brani se, beži, piš, puf . . . Siromak Vendelin drhtal je kak šiba na vodi i misil si je, da bude Grga sam sameni tristo francuzov pretiral.

Slava, živio! zaviknul je Grga zažarjenim od dike licem. „Šest sam ih preobladal a drugi su se razbežali Nut Vendelin evo sada junačtva mojega i izvadil je bljeb profunta.

Gospon Vendelin pak je vezda več za-sigurno držal, da se neprijatelj željezom hrani, ar koj ima kruha kak kamen tvrđoga, on za-sigurno za pečenku željezo je . . . Celi dan je bilo treba dok su profunta vu mlaki razkvasili i gospon Vendelin je pripovedal, da svojom znanostju nigdar vu življenju s bolšim apetitom jel nije.

Na koncu osloboditi smo se i Napoleona koj kad je ne našel za svoj cilj vođenje tabora na gospona Vendelina Hornjičeka, povrnul se re infecta vu dom svoj.

Na ov glas ostale su puste šume i kuruze . . . Vsaki se je dimo povrnul, pripovedajue strahote tabora i junačke čine; kak je sam sameni trideset Francuzov preobladal, taljige stroškom predobil; kak ga je žuglja prav vu prsa dosegla i da ne bilo s ebenaoga gomba na reklecu, moral bil bi mrtev ostati itd. I ovi junaki su se dimo povrnuli. Mraavi, podrapani, zamazani do zla Boga.

Gosponu Grgi je bilo lahko . . . Nekoliko jezer zvezdah! i taki su ga prepoznali. Ali Hornjiček, siromak Hornjiček! Gđa se je več svojoj pivari približil, strašen koncert mu je sumel vu vuhi. Morti moje karmine obdržavaju? misil si je, kad je vrata od krème odprl . . . Imal je i kaj videti.

Kréma je bila puna natrpana vsake fele pisanim narodom. Ljudi i žene, dečki i devojke plesali su po hiži, a vu sredini Evica s ovcarom Andrašom. . . Piva i vina je bilo kaj vode . . . S jednom rečjum veselja do kolena.

Gospon Vendelin pak kak okamenjen gledal je to veliko veselje lupeč s dlanom, dlan samo je dve reči zvustil: Bože moj! Malo rečih ali znamenit sadržaj! „Stanite narodi“ viknul je srdito i s nogom vudril vu pod; na kaj je izišel iz pod stola pes Tabas i započel je na svojega gospodara lajati!!! Kakov je to človek, od kud si ti prijatelj? pitala su ga vesela družina a gospa Evica namesćujuje svoju pućeljicu, rekla je: Dajte tomu bogu falat pečenke i kupicu vina!

To je več preveč, to je za obnoret! Slušajte narod! zaviknul je pivar ves prese-nećen, ja sam tu i nigdo drugi!

Vsaki je glavom kimal . . . Glas je Vendelinov, ali lice? I nije ga nigdo poznal. Pak kaj i ti Hanzek nepoznaš?

Hanzek je pak gledal svojega gospodara, kak tlehova vrata, ali ga poznal nije.

Strahota! zakričal je Vendelin ves bled vu licu i sgrabil je jeden vrč, do dna ga je stresel vu grlo . . . I to ga zveličilo, ar su

ga po tom vsi spoznali . . . Brate Vendelin, dragi gospodar, ljubljeni moj muž! Zagrlili su ga, skušavali izgubljenog, ali opet najdjenog Vendelina, milovali i vu taneč potegnuli. Denicuće jako ljepo su ga prijeli.

Zrok veselja bila je ženitba Andraša ovcara s milom i dragom Katom. Buduć je pak povratek Vendelinov bil drugi zrok, veselja radosti do bele zorje ni kraja ni konca.

I tak se dovršila ekspedicija krotkoga pivara.

I od toga dneva blagoslovi Bog ženitbu njegovu i podelil mu je sinov i kćerih črnih, brđjavih, ali vse ljepih, glavateši jeden od drugoga.

Za nekoliko vremena zaknul je glas, da je regimenta husarov do jednog izsećena.

Zakaj, zakaj ne? naj vsaki po volji pogadja, veliju, da je na ov glas gospa Evica na obedva oka se plakala i tjeden dan ni jela ni pila nije.

(Konec.)

KAJ JE NOVOGA?

Zaklela se zemlja raju, daž se svake tajne znaju.

O tom smo več pisali dogodjaj, a nebrojenokrat se je obistinilo, da nema skrovnosti, koja nebi na videlo došla makar i potlam vnogo let. Ovak su nadošli ovih danov na razbojnika Szabó Józsefa, koj je još 1884 leta vmoril jednoga tabskoga poljodelca ter mu vzel iz žepa 400 fort. Oružniki vlovili su ga kak skitalicu i pokedob nije se mogel pismeno izkazati, tak dugo su ga rotili, dok su vu pršonu njegovoj gori spomenutoga vmoritelja odkrili.

Novše skončanje zločincov.

Do vezda su zločince na smrt odsudjene po celom svetu navadno ili na galgah skončali, ili su je streljali. Od vezda prenajdjena je vu New-Jorku mašina, koju budu za skončanje zločincov hasnovali. Na toj mašini je gumb, kojega hahar samo pritisne a vu isti hip na stolcu sededečega delikvenša takov slap ošine, kak strela i on je vu istoj minuti mrtev. Mašina najme napravljena je na munjevnost (strelu) a ova odsudjenika vmori.

Človekojelci.

Čuli smo večkrat, da ima još na svetu ljudih, koji su tak divji, da človečje meso jedu. Od ovih pripoveda kapitan Marinel, da se je vu državi Kongo med tak zvanimi Sankuru i Lomani osvedočil, da su človekojelci. Vu toj zemlji navadno odsudjenje zločince spečenoja, okol spečenoja tela tančaja i popevaju, a potlam ove svečanosti režu komad za komatom ter se goste. Marinel veli, da se je s težkom mukom rešil človečjega pečenoga stegna, koje su mu ponudili Lomani i Sankuri.

Govoreće fotke (habke.)

Potlam kak je glasoviti Edison svoj fonograf prenašal, po kojem se moremo s daleko od nas nalazećimi ljudmi tak spominati, da jeden drugoga glas i reči pošpunaoma razmeti moremo, pr-našli su vu Bostonu takove fotke, koje su na tenelju fonografa napravljene ter čisto lepo zgovarjaju ne samo pojedine reči, nego i cele podpune izreke. Moremo si misliti, koliki dobitek imaju trgovci s ovimi govorećimi habkami!

Nesrača na morju.

Brodolomja na morju, baš tak, kak zeljnećim nesrećam na kopnu (suhaj zemlji) nití kraja, nití konca! Blizu Doversa opet su se dva parobroda, imenom Vena i Balaz tak skupa tresnuli, da je Vena, koja je iz Bilbasa vu Rotterdam išla, čisto vtvonula.

23-án történt, hiveinek, lelkészársainak és a vidék értelmiségének nagy részvéte mellett. A megboldogultat reggel 7 órakor öltözökös közben szélhűlés érte, amely 10 órára kivégezte. Legyen könnyű nyugalma és az örök világosság fényeskedék neki!

— **Örvendetes hírt** közlünk t. olvasóinkkal. Sággy Zsigmond színársulata, amely jelenleg N.-Kanizsán a legjobb sikerrel működik, átutazóban van Fiuméba s május 1-én Csáktornyára érkezik ahol kizárólag 12 előadást fog tartani. Örvendetesnek azért mondjuk a hírt, mivel nálunk ily jó és ily nagy társulat még nem jártzott. A társulat több mint 50 tagból áll és van saját zenekara. Itt működése alatt a legújabb és legkedveltebb operetteket mutatja be. Az első előadás május 2-án, esetleg 3-án tartatik meg. Az előleges színi jelentésbe volt alkalmunk bepillantani, amelyben több ismeri, jó nevű nével találkozik, akik a fővárosban s a vidék legelőkelőbb színpadain játszottak. Veszprémi Jenő úr, a társulat megbízottja, f. hó 27-én Csáktornyán volt s az előleges intézkedéseket megtette. Ugyanó fog az igazgató megbízásából 12 előadásra bérletet nyitni. A legmelegebben ajánljuk a ritka művelőzetet szerződő társulót a közönség szíves figyelmébe és jóindulatába!

— **A megüresedett perlaki plébániára**, amely egyike Muraköz legjobb plébániáinak, sokan pályáznak. Az uradalom vezető tisztjeinél egymást érik az aspiránsok részéről a látogatások, több kérvény a szombathelyi egyházmegyéből is adatott be. Ismerve a gróf úr és az uradalom intézőinek hazafiságát, nyugodtan nézhetünk a ki-

vezetés elé, mert bizonyos, hogy csakis kipróbált magyar lelkész nyeri el a fontos plébániái állást.

— **A Muraközi tiszti öngéjelyző szövetkezet** tisztelt tagjait ezennel értesitem hogy a május havi befizetések, igazgatótanácsai határozat folytán kivételosen május hó 2-dik és 9-ik napján, délután 1 és 2 óra között teljesítendő.

— **A csáktornyai kir. járásbíróság** f. hó 26-án kezdette meg a hurczkolóást új helyiségébe. Május elsején már ott folytatja működését.

— **Vizbe fulladt**, Jágics Ferencz perlaki kéményseprő-segéd f. hó 22-én Ludbregből ittas állapotban térve haza, a perlaki ré-nél, még eddig ismeretlen körülmények között a Drávába fulladt — Kalapját a parton találták meg Hullájára még nem akadtak.

— **Időjárás** és gazdasági viszonyaink ápril hó 19-től egész ápril hó 25-ig bezárólag E hét változó, többé kevésbé szeles különben elég kellemes, meleg napokból állott a hét közepén a föld felső rétegét kevésbé megnedvesítő esővel. — **Gazdasági viszonyaink:** A megkímélt őszi vetések szépen haladnak és tőkép a buzák kelloleg bokrosodnak. A tavaszok — a löher hibátlanul — erőteljesen kelnek, nagy előnyükre válnék, ha egy jölvő csendes eső a szelektől nagyon is kiszáritott föld felső

régét megpuhítaná. — **A kukorica** ültetése immár kezdetét vette. A szőlők kapálása a múlt héten nagyobb részt bevégeztetett. — **A rétek és a tavaly velett vörös löher** biztatólag fejlődnek, a legelő sovány. — **A gyümölcsfák** nagybórára dúsan virágoznak és gazdag terméssel kecsegtetnek. A szőlő sokat igérőleg fakad. — **A marha egészséges**, száraz takarmány hiányában a sovány legeőn tengődik.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JÓZSEF

Önkéntes árverés.

Férjem Séra István súlyos betegsége s orvosi rendellet folytán légváltoztatás miatti rögtöni elutazásunk következtében nélkülözhető **butor és egyéb ingóságomat**

1888. évi május 6-án délután 4 órakor

az ó-várban **önkéntes árverésen** eladni fogom. — A venni szándékozók tisztelttel meghivatnak.

Kelt Csáktornyán, 1888. ápril 28-án.

Séra Istvánné

TECAJ V.

VU ČAKOVCU 29. APRILIUSA, 1888.

BROJ 18.

Urednička pisarna:

Glavni pij-e. fratarska hiža, živo na kondignaciji. — S urednikom moći je svaki dan goroviti med 11 i 12 vucim. — Sve pošiljke tucioe se zadržaja novinak, naj se pošiljaju na ime Margitai Jozeфа urednika vu Čakovce.

Izdateljstvo:

Kojitara Fisehel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplata cena je:

Na celo leto 4 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvrt leta 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni i povučljivi list za puk.

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomogajućega činovničkoga društva „Čakovečke šparksse“, „Medjimurske šparksse“, „Dokije-Medjimurske šparksse“ i „Podpomogajućega društva“ „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga društva“

Nekaj iz pravice orsaga.

Sud za tiskarske (šamparske) krivnje

Ako se s šamparrijom vu novinah uvredjaju ljudi, država, kraljevsko veličanstvo, cirква, vera i t. d. nad takovimi posli sudiju prisežni stoli (eskltuštszékek). Takovi prise ni stoli postavljeni su vu Budimpešti, Požonu, Szombathelju, Pečuhu, Kašši, Debrecinu, Aradu, Koložvaru, Nagy Szebenu i Maros vásárhelyu. Prisežni sudi ili stoli sastavljeni su iz sudcov i iz priseženih purgarov. Predsednik ovoga suda je od sudhenoga stola predsednik, zatim su dva drugi sudci i jeden bilježnik, koj nema pravo glasanvanja. Ovaj sud vodi celu pravdu. Prisežni purgari pak samo svaki po svojem mišljenju veli, jeli je zažuteni krivec ili ne. Prisežni purgari izbiraju se ovak: S'e vredne varáike purgare popišeju i izbereju zmed njih 144 izmedju kojih izbereju opet 36 za prvi ferialt leta, drugih 36 za drugi ferialt i t. d. za svaki ferialt leta 36. Ako se dakle takvoga kaj pripeti, da m'raju na sud iti, onda od ovih 36 purgarov imena na ce dulice napišeju i vu jednu posudu hitu, odkud onda tužitelj i obtuženi vun vlečeju cedule. Tužitelj i obtuženi more 12 članov odbiti a preostalih dvanajst članov onda čini prisežnoga suda. Osim toga ostaviju se dva člani za to, ako bi ko izmed dva najstorice zbetežal, da bi ga mogli zastupati.

Šamparske krivnje pro'ežeju se ili na pojedine osobe ili su sveobće. Sveobće su onda, ako se uvredi zakon, država, kralj i kraljevska obitelj, vera i t. d. Vu prvom slučaju je tuženik onaj, koj je zbantuvan. Ako je uvreda ili zbantuvanje sveobće, onda je tužitelj kraljevski fiškuš. Odlučeni si sam izbere branitelja, koj nemora biti fiškaliu.

Predi nego se sud započne, moraju purgari zapriseći, da budu čisto po dušnom spoznanju sudili. Zatim se započne sud i trpi tak dugo dok prise niki ne odlučuju stvar. Dok se već sve posvedoči i dokaže, onda predsednik celu pravdu skup složi i postavi pitanja tak, da prisežniki moraju odgovoriti na nje je, ili ne.

Zatim iču prisežniki vu posebnu sobu i tam glasuju nad ovimi pitanji. Da obtuženika za krivoga izrečeju, treba je naj men'e 7 glasov. Ako je 6 glasov proti, 6 za obtuženika, onda se obtuženik odpusti. Posle glasanvanja dojdeju prisežniki nazad vu sudnicu, gde predsednik preglasi njihovu odluku. Ako obtuženika za kriveca preglasiju, onda ga sudci po zakonu odsudiju. Tužitelj more najduže za jeden den, a obtuženik za tri dni apelirati do kralj. kurije.

Krivec se odsudi ili na plaćanje tro'a. Odsudjenu ka'tigu mora krivec taki odslužiti. Ako se obtu eni oslobodi, t. j.

nije krivec, onda mora tužitelj ili kralj. fiškuš sudbene stroške podnašati.

Iz povesti magjarske.

Poslje mohacke bitke su turčini doista odišli iz Magjarskoga orsaga, ali zatim su nastale opet domaj vu orsagu svakojačke svadje.

Vu orsagu su se opet dva protukralji svadili. Szapolyai János vojvoda je već dugo vremena željel korunu zadobiti, i do to postigne dozval je vu Tokaj na svoje imanje magjarske velikaše na dogovor. Vnogo velikašev je došlo na dogovor, gde su odlučili, da budu od vezda samo Magjare postavljali na tronuš i za kratko vreme izabral su Jánosa za kralja. Budući je koruna bila pri Perényi Petru temeškom vel. županu, zato je Szapolyai njemu obečal, da mu njegova imanja nebudu bantual, samo naj bi mu korunu dal. Perényi dal je ko unu, s kojom se je Szapolyai János po Podmaniczki Istvanu biskupu dal okoruniti.

Ali druga gospoda, med njimi i Bathory István nador skričali su Ferdinanda austrijskoga nadhercega i za j-dno leto potlam okorunil je Podmaniczki biskup Ferdinanda za kralja.

I tak su bili vu orsagu dva okorunjeni kralji, koji su se medju sobom bo-